

139554 - تۈرلۈك كېسەللىكلەر ۋە ۋابا كېسىلىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئوقۇلىدىغان دۇئالار ۋە بۇنىڭغا ئالاقىدار توغرا بولمىغان دۇئالار توغرىسىدا

سوئال

قۇرئان-ھەدىستە، تۈرلۈك شەكىلدىكى كېسەللىكلەر ۋە يېڭىدىن تارقىلىۋاتقان قۇش زۇكۇمى، چوشقا زۇكۇمى قاتارلىق ۋابا شەكىلدىكى كېسەللىكلەردىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئوقۇلىدىغان مەخسۇس دۇئا بارمۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

بىرىنچى: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ مۇبارەك، پاك سۈننەتلىرى مۇسۇلماننى ئۆزىگە زىيان يېتىدىغان تۈرلۈك يامان ئىشلاردىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئوقۇلىدىغان دۇئا-زىكىرلەرنى تولۇق ئادا قىلىشقا رىغبەتلەندۈرىدۇ، بۇ دۇئا-زىكىرلەرنىڭ مەنىسى تۈرلۈك شەكىلدىكى كېسەللىكلەر ۋە ئوخشىمىغان ۋابا كېسەللىكلىرىدىن ساقلىنىشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئۇ دۇئالاردىن:

1-ئوسمان ئىبنى ئەپپان رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: مەن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىغان: «كىمكى كەچ ۋاقتىدا: نامىنى ئاتىغان كىشىگە ئاسمان ۋە زېمىندا ھېچنەرسە زىيان يەتكۈزەلمەيدىغان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن باشلايمەن، ئاللاھ ھەممىنى ئاڭلاپ ۋە كۆرۈپ تۇرغۇچىدۇر دېگەن سۆزنى ئۈچ قېتىم دېسە، ئەتتىگە نىگىچە ئۇ كىشىگە تۇيۇقسىز بىرەر بالا-مۇسبەت يەتمەيدۇ، ئەگەر بۇ سۆزلەرنى ئەتتىگەندە ئۈچ قېتىم دېسە، كەچكىچە ئۇ كىشىگە تۇيۇقسىز بىرەر بالا-مۇسبەت يەتمەيدۇ.» [ئەبۇ داۋۇد رىۋايىتى 5088-ھەدىس. تىرمىزى رىۋايىتى 3388-ھەدىس. ئىمام تىرمىزى تۆۋەندىكى ھەدىسنى سەھىھ دېگەن: «كىمكى ھەر كۈنى ئەتتىگەندە ۋە كەچتە: نامىنى ئاتىغان كىشىگە ئاسمان ۋە زېمىندا ھېچنەرسە زىيان يەتكۈزەلمەيدىغان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن باشلايمەن، ئاللاھ ھەممىنى ئاڭلاپ ۋە كۆرۈپ تۇرغۇچىدۇر دېگەن سۆزنى ئۈچ قېتىمدىن دېسە، ئۇ كىشىگە ھېچ نەرسە زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ.»

2- ئەبۇ ھۈرەيرە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: بىر ئادەم پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىغا كېلىپ: ئى ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى! تۈنۈگۈن مېنى يىلان چېقىۋالدى دېگەن ئىدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «كەچ ۋاقتىدا:

ئاللاھ ياراتقان مەخلۇقلارنىڭ يامانلىقىدىن ئاللاھنىڭ ئۇلۇغ سۆزلىرىگە سېغىنمەن دېگەن بولساڭ، ساڭا ھېچ نەرسە زىيان يەتكۈزەلمەيتتى،» دېدى. [مۇسلىم رىۋايىتى 2709-ھەدىس].

3- ئابدۇللاھ ئىبنى خۇبەيب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: بىز قاپقاراڭغۇ، يامغۇرلۇق بىر كېچىدە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ بىزگە ئىمام بولۇپ ناماز ئوقۇپ بېرىشىنى تەلەپ قىلىپ چىقتۇق ۋە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى تاپتۇق، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «ناماز ئوقۇدۇڭلارمۇ؟» دېگەن ئىدى، مەن ئۇنىڭغا ھېچ نەرسە دېمىدىم، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «گەپ قىل» دېدى، مەن ھېچ نەرسە دېمىدىم، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «گەپ قىل» دېدى، مەن ھېچ نەرسە دېمىدىم، ئاندىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام يەنە: «گەپ قىل» دېدى، مەن: ئى ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى! نېمە دەيمەن؟ دېدىم، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «سەن ھەر كۈنى ئەتتىگەن ۋە كەچ ۋاقتىدا ئۈچ قېتىمدىن قۇل ھۇۋەللاھۇ ئەھەد، قۇل ئەئۇزۇ بىرەببىل پەلەق ۋە قۇل ئەئۇزۇ بىرەببىن ناس سۈرىلىرىنى ئۈچ قېتىمدىن ئوقۇساڭ، سەن ئۈچۈن ھەممە نەرسىگە كۇپايە قىلىدۇ،» دېدى. [تىرمىزى رىۋايىتى 3575-ھەدىس. ئەبۇ داۋۇد رىۋايىتى 5082-ھەدىس].

شەيخ ئابدۇلئەزىز ئىبنى باز رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "ئىنسان ھەر كۈنى ئەتتىگەن ۋە كەچتە ئۈچ قېتىمدىن: «ئاللاھ ياراتقان مەخلۇقلارنىڭ يامانلىقىدىن ئاللاھنىڭ ئۇلۇغ سۆزلىرىگە سېغىنمەن» ئۇ كىشىگە بارلىق يامانلىقتىن ساقلىنىش، تىنچلىق، سالامەتلىك ۋە خاتىرجەملىك بولىدۇ، بۇ سۆزلەرنى دېيىشنىڭ ساغلام بولۇشىنىڭ سەۋەبلىرى ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدىغان نۇرغۇن ھەدىسلەر بايان قىلىنغان، ئىنسان يەنە: «نامىنى ئاتىغان كىشىگە ئاسمان ۋە زېمىندا ھېچنەرسە زىيان يەتكۈزەلمەيدىغان ئاللاھنىڭ نامى بىلەن باشلايمەن، ئاللاھ ھەممىنى ئاڭلاپ ۋە كۆرۈپ تۇرغۇچىدۇر» دېگەن سۆزنى ئەتتىگەن ۋە كەچتە ئۈچ قېتىمدىن دېسە، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام خەۋەر بەرگەندەك ئۇ كىشىگە ھېچ نەرسە زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ.

قۇرئان-ھەدىستە بايان قىلىنغان پاناھلىق تىلەش دۇئالىرى ۋە زىكىرلەرنىڭ ھەممىسى بارلىق يامانلىقتىن ساقلىنىش، سالامەت ۋە خاتىرجەم بولۇشنىڭ سەۋەبلىرىدۇر، ھەر بىر مۇمىن ئەر-ئاياللارنىڭ بۇ دۇئا-زىكىرلەرنى ئۆز ۋاقتىدا ئوقۇشى، داۋاملاشتۇرۇشى، دىلى بىلەن پەرۋەردىگارى بولغان ئاللاھنىڭ ھەممە نەرسىلەرنى ئىدارە قىلغۇچى، بىلىپ تۇرغۇچى ۋە ھەممە نەرسىگە قادىر ئىكەنلىكىگە كەسكىن ئىشەنچ قىلىشى، ئاللاھتىن باشقا ئاللاھنىڭ ۋە پەرۋەردىگارىنىڭ يوق ئىكەنلىكىگە، بىر ئىشنىڭ ئەمەلگە ئېشىشى ۋە ئەمەلگە ئاشماسلىقى، پايدىلىق ۋە زىيانلىق بولۇشنىڭ ئاللاھنىڭ قولىدا ئىكەنلىكىگە، ئاللاھ تائالانىڭ ھەممە نەرسىگە ئىگىدارچىلىق قىلغۇچى ئىكەنلىكىگە ئىشىنىشى تەلەپ قىلىنىدۇ". [شەيخ ئىبنى باز پەتۋالىرى "3-توم 454-455-بەتلەر].

4- ئابدۇللاھ ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇما مۇنداق دەيدۇ: پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ھەر كۈنى ئەتتىگەندە ۋە كەچتە بۇ دۇئالارنى تەرك قىلماي ئوقۇيتتى: «ئى ئاللاھ! سېنىڭدىن دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە سالامەتلىك تىلەيمەن، ئى ئاللاھ! سېنىڭدىن مەغپىرەت ۋە دىنىمدا، دۇنيالىقىمدا، ئائىلەمدە، پۇل-مېلىمدا ئاپىيەت تىلەيمەن، ئى ئاللاھ!

ئەۋرەتلىرىمنى يۇڭگىن، قورقۇنچىلىرىمنى خاتىرجەملىككە ئايلاندۇرۇپ بەرگىن، ئى ئاللاھ! مېنى ئالدىمدىن، كەينىمدىن، ئوڭ تەرىپىمدىن، سول تەرىپىمدىن ۋە ئۈستى تەرىپىمدىن قوغدىغىن، سېنىڭ ئۇلۇغلىقىڭغا سېغىنىپ ئاستى تەرىپىمدىن سۈيىقەستكە ئۇچرىشىمدىن پاناھ تىلەيمەن». [ئەبۇ داۋۇد رىۋايىتى 5074-ھەدىس. ئىبنى ماجە رىۋايىتى 3871-ھەدىس. شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھمۇ بۇ ھەدىسنى سەھىھ دەپ ئەبۇ داۋۇدنىڭ "سەھىھ ھەدىسلەر توپلىمىدا" كەلتۈرگەن.

شەيخ ئەبۇل ھەسەن مۇبارەك پورى رەھىمەھۇللاھ بۇ ھەدىسنى چۈشەندۈرۈپ مۇنداق دەيدۇ: "ئىنسان ئاللاھتىن دۇنيادىكى تۈرلۈك ئاپەت ۋە قېيىنچىلىقلاردىن ساقلىنىش، كېسەللىكلەردىن سالامەت بولۇش، ئەگەر بۇنىڭغا مۇپتىلا بولۇپ قالسا، ئاللاھنىڭ ھۆكۈمىگە رازى بولۇپ، سەبىر قىلىش، دۇنيا-ئاخىرەتلىك ئىشلىرىدا گۇناھنىڭ ئەپۇ قىلىنىپ، ئەيىب-نۇقسانلاردىن سالامەت بولۇشنى تىلەشتىن ئىبارەتتۇر". ["مىرئاتۇل مەپاتىھ شەرىھى مىشكاتۇل مەسابىھ" 8-توم 139-بەت].

5- ئابدۇللاھ ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئاللاھ تائالاغا مۇنداق دۇئا قىلاتتى: «ئى ئاللاھ! مەن سىلگە سېغىنىپ، سىلنىڭ ئاتا قىلغان نېمەتلىرىنىڭ يوق بولۇپ كېتىشىدىن، سالامەتلىك، خاتىرجەملىكنىڭ كېسەللىك ۋە بالا-مۇسبەتكە ئايلىنىپ قىلىشىدىن، تۇيۇقسىز كېلىدىغان جازالىرىدىن ۋە بارلىق غەزەپ-نەپرەت، ئازابلىرىدىن پاناھ تىلەيمەن». [مۇسلىم رىۋايىتى 2739-ھەدىس. "پەيزۇل قەدىر" 2-توم 140-بەت. "ئەۋنۇل مەبۇد شەرىھى سۈنەن ئەبۇ داۋۇد" 4-توم 283-بەت].

6- ئەنەس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت قىلىندۇكى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دۇئا قىلاتتى: «ئى ئاللاھ! مەن سىلگە سېغىنىپ، ئاق كېسەل (پېسە)، ساراڭلىق (ئەقلىدىن ئادىشىپ قىلىش)، ماخۇۋا كېسىلى (بەدەن ئەزالىرى ئاقىدىغان) ۋە بارلىق يامان سۈپەتلىك كېسەللەردىن پاناھ تىلەيمەن». [ئەھمەد رىۋايىتى 12592-ھەدىس. ئەبۇ داۋۇد 1554-ھەدىس. نەسائى رىۋايىتى 5493-ھەدىس. شەيخ ئەلبانى رەھىمەھۇللاھ سەھىھ دېگەن].

ئىمام تىيبىي رەھىمەھۇللاھ مۇنداق دەيدۇ: "پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ھەدىسىدە بايان قىلىنغاندەك مۇتلەق كېسەللىكلەردىن پاناھلىق تىلىمىدى، چۈنكى كېسەللەرنىڭ بەزىسى باش ئاغرىقى، كۆز ئاغرىقى ۋە زۇكام دېگەنگە ئوخشاش يەڭگىل، داۋالىنىش ئىمكانىيىتى تىز، سەبىر قىلغىلى بولىدىغان ۋە ۋاقتى ئۇزۇن داۋام قىلمايدىغان بولىدۇ، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام پەقەت داۋالاش ئۈنۈمى يوق دىيەرلىك ياكى ھازىرقىدەك دەرھال داۋالىنىش ئىمكانىيىتى يوق بولغان، ياكى پالەچ، بەدىنى ئاقىدىغان، كېسەل ئۇزۇن مۇددەت داۋاملىشىش بۇ جەرياندا كېسەل كىشىدىن ھەممە كىشى يىراقلىشىپ، ئۇنى داۋالاش، كۆيۈنۈش ۋە ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇش تەدرىجى ئازلاپ، ئاخىردا كېسەل يالغۇز قالدىغان ھالەتلەردىن پاناھلىق تىلىگەن". [بۇ قاراشنى "ئەزىم ئابادىي" ئوۋنۇل مەبۇدتا نەقل قىلغان].

ئىككىنچى: ھازىرقى دەۋرىدە كىشىلەر ئارىسىدا، بولۇپمۇ مەدىيا، ئۇچۇر ۋاسىتىلىرىدا تۈرلۈك ۋابا كېسەللىكلىرىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن ئوقۇيدىغان دۇئالار كۆپ تارقىلىپ مەشھۇر بولۇپ كەتتى، بۇ دۇئانى تارقىتىشچىلار بۇنى ئوقۇش ئىنساننى "چوشقا زۇكۇمى" قاتارلىق ۋابا كېسەللىكتىن مۇھاپىزەت قىلىدۇ دەپ تارقىتقان بولسىمۇ، ئەمما بۇ دۇئالار پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام كۆرسەتمە بەرگەن ۋە ياكى ھەدىسلەردە بايان قىلىنغان توغرا دۇئادىن ئەمەس، بەلكى ئۇ راپىزىلارنىڭ ئادەتتە پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىدىن بولغان ئىمام جەپەر سادىققا نىسبەت بېرىپ بازارغا سېلىۋاتقان توقۇلمىلىرىدىن ئىبارەتتۇر.

ئۇلار بۇ دۇئاغا ئالاقىدار مۇنداق بىر توقۇلما ۋەقەلىكىنى بايان قىلىدۇ: بىر قېتىم ۋابا تارقىلىپ بۇنىڭدا نۇرغۇن كىشىلەر ۋە نۇرغۇن ئائىلىلەر ھالاك بولدى، پەقەت بىر ئائىلىگىلا ۋابا كېسىلى يۇقىمىدى، چۈنكى بۇ ئائىلىدىكىلەر مۇشۇ دۇئانى (راپىزىلار توقۇغان دۇئانى) ئۈزۈلدۈرمەي دائىم ئوقۇغان ئىدى، بۇ ئىش شۇ ۋاقىتتىكى باغداد ۋالىسىنىڭ دىققىتىنى تارتتى، شۇنىڭ بىلەن ۋالى ئائىلە باشلىقىنى چاقىرتتى: نېمە ئۈچۈن سىلەرنىڭ ئائىلىگە ۋابا تارقالمىدى؟ دەپ سورىغان ئىدى، ئۇ كىشى ۋالىغا ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ بۇ دۇئانى دائىم ئوقۇپ تۇرىدىغانلىقىنى بايان قىلدى، ئۇ دۇئا مۇنۇلاردىن ئىبارەتتۇر:

"ناھايىتى مېھرىبان شەپقەتلىك ئاللاھنىڭ ئىسمى بىلەن باشلايمەن، ئى ئاللاھ! مەن سىلدىن سىلنىڭ مەخلۇقاتلىرىنىڭ سانى، ئەرشلىرىنىڭ شەرىپى، ئۆزلىرىنىڭ رازىلىقى، جامالىرىنىڭ نۇرى، ئىلىملىرى ۋە مۇلايىملىقلىرىنىڭ يەتكەن ئورنى، ئەبەدىيلىك قۇدرەتلىرى، قۇدرەتلىرىنىڭ كەڭلىكى، رەھمەتلىرىنىڭ تۈگەنچىسى، خالاشلىرىنىڭ ئىدراكى، ھەممە زاتلىرى ۋە ھەممە سۈپەتلىرى ۋە تولۇق سۈپەتلىرى، ئىسىملىرىنىڭ ئاخىرقىسى، يوشۇرۇن سىرلىرى، گۈزەل ياخشىلىقلىرى ۋە ئېسىل مۇكاپاتلىرى، سىلدىن بولغان كامالەت، ھېسابسىز سېخىيلىق، قاتتىق غەزەبلىرىگە رەھمەتلىرىنىڭ ئىلگىرى بولۇشى، سۆزلىرىنىڭ سانى، يەتكەن غايىلىرى، يەككەلىكلىرىنىڭ يەككىلىكى، يالغۇزلۇقلىرىنىڭ يالغۇزلىقى، ئەبەدىيلىكلىرىنىڭ باقىيلىقى، ۋاقىتلىرىنىڭ چەكسىزلىكى، پەرۋەردىگەرلىقلىرىنىڭ شان-شەرىپى، چوڭلۇقلىرىنىڭ كاتتىلىقى، ئۇلۇغلۇقلىرىنىڭ يۈزى، مۇكەممەللىكلىرى، گۈزەللىكلىرى، ئىش-ھەرىكەتلىرى، ئىنئاملىرى، خوجايىنلىقلىرى، پادىشاھلىقلىرى، قەھرىلىرى، خالاشلىرى، ئۇلۇغلىقلىرى، مەرھەمەتلىرى، خۇرسەنلىكلىرى، ياخشىلىقلىرى، خەير-ئېھسانلىرى، ھەقىقلىرى، ھەقىقلىرىنىڭ ھەقىقلىرى ۋە سىلنىڭ پەيغەمبەرلىرى مۇھەممەد مۇستەپا سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەلەمنىڭ ھەقىقى-ھۆرمىتى بىلەن بىزگە چېقىش يولى ئاتا قىلسا، بىزنى غەمدىن خالاس قىلسا، بىزگە غەم-قايغۇلاردىن، بالا-مۇسبەتلەردىن، ۋابا كېسەللىكلىرىدىن شىپالىق ئاتا قىلسا، تۆھمەتلەردىن، تۈرلۈك تارقىلىشچان كېسەللىكلەردىن، جاپا-مۇشەققەتلەردىن ۋە بارلىق كېسەللىك، بالا-مۇسبەت، ئايەتلەردىن ساقلىسلا، دۇنيا ۋە ئاخىرەتتە سالامەت قىلسا، "كاپ ھا يا ئەين سادىنىڭ، تاھانىڭ، ياسىنىڭ، سادىنىڭ، ھام مە ئەين سىين قاپنىڭ، ۋە (ئاللاھنىڭ سېنىڭ ئىلگىرىكى ۋە كېيىنكى گۇناھلىرىڭنى كەچۈرۈشى ئۈچۈن، ساڭا بەرگەن نېمىتىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشى ئۈچۈن، سېنى توغرا يولغا باشلىشى ئۈچۈن، ساڭا كۈچلۈك ياردەم بېرىشى ئۈچۈن، ساڭا بىز ھەقىقەتەن روشەن غەلبە

ئاتا قىلدۇق) دېگەن بۇ ئايەتلەرنىڭ ھۆرمىتى بىلەن، سىلىنىڭ رەھمەتلىرى بىلەن بىزنى ساقلىسىلا ئى شەپقەتلىك، مېھرىبان ئاللاھ، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، پاك-ئىپسىل ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا ئاللاھنىڭ رەھمەت، سالاملىرى بولسۇن". [بۇ دۇئانىڭ مەنبەسى: "تۆھپە تۇل رەزەۋىيە پى مۇجەررەتۇل ئىمامىيە" 188-بەت].

ھەقىقىي تەۋھىد ئەھلىگە نىسبەتەن بۇ دۇئالار ئۆز ئىچىگە ئالغان شەرىئەتكە زىت بولغان ئىشلار مەخپىي قالمايدۇ، ئۇلار پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ ھەق-ھۆرمىتى، ئىلاھلارنىڭ ھەق-ھۆرمىتى، سېنىڭ تولۇق سۈپىتىڭ ۋە ئاخىرقى ئىسمىڭ ھۆرمىتى بىلەن دېگەن سۆزلەر بىلەن ۋەسىلە قىلغان، شۇنىڭدەك بۇ دۇئا قوپال، ياسالما سۆزلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان، پاك ئىسلام شەرىئىتى بۇنداق سۆزلەردىن خالىدۇر. ["چوشقا زۇكۇمى" توغرىسىدا 137801-131887-نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابىغا قارالسۇن.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.